

Uchwała nr 238/XXVI/2021
Rady Powiatu w Płocku
z dnia 26.05.2021 roku

***w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2021***

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020r. poz. 920), art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.) **Rada Powiatu w Płocku uchwala, co następuje:**

§ 1

Uchwala się Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3

Uchwała wchodzi z życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

/-/ Lech Dąbrowski

Uzasadnienie do Uchwały nr 238/XXVI/2021
Rady Powiatu w Płocku
z dnia 26 maja 2021 r.
w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na rok 2021

Art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r., poz. 218 z późn. zm.) stanowi, że do zadań własnych powiatu należy w szczególności opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Przewodniczący Rady

/-/ Lech Dąbrowski

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA ROK 2021**

**Starostwo Powiatowe w Płocku
Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych**

kwiecień 2021r.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
PODSTAWY PRAWNE.....	4
CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE.....	5
Rodzaje przemocy.....	6
Konsekwencje stosowania przemocy w rodzinie.....	7
Uwarunkowania stosowania przemocy.....	8
Błędne koło przemocy.....	9
DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE POWIATU PŁOCKIEGO.....	11
Zasoby Powiatu Płockiego w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	11
Rozmiar zjawiska przemocy w rodzinie w Powiecie Płockim.....	12
Tabele.....	21
CELE PROGRAMU.....	31
OBSZARY, KIERUNKI, DZIAŁANIA ORAZ WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU.....	32
REALIZATORZY	37
ADRESACI.....	37
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	37
MONITORING I EWALUACJA.....	37
MIEJSCE I CZAS REALIZACJI.....	38
PRZEWIDYWANE EFEKTY.....	38

WPROWADZENIE

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. w artykułach 18 i 71 wskazuje, że rodzina jest objęta szczególną opieką i ochroną państwa, a jej dobro należy uwzględniać w polityce społecznej, głównie przez udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Przepis art. 33 Konstytucji podkreśla, że kobieta i mężczyzna mają równe prawa w życiu rodzinnym, społecznym i gospodarczym, zaś zgodnie z art. 72 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (zwana dalej *Ustawą*) podkreśla w preambule, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności.

Wobec powyższego bezsprzecznie zadaniem państwa jest ochrona rodziny i każdego z jej członków przed zagrożeniami z zewnątrz i wewnątrz, a więc i przed przemocą ze strony najbliższych.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 *Ustawy* Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Płocku opracował Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2021. Program zgodny jest z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Płockiego na lata 2020-2025, cel strategiczny 1: Doskonalenie systemu działań wspomagających funkcjonowanie rodzin i systemu pieczy zastępczej; cel operacyjny 1.2: Zwiększenie bezpieczeństwa rodzin, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Istotnym elementem Programu jest koordynacja działań podejmowanych przez Powiat na rzecz osób doświadczających przemocy oraz sprawców przemocy. Podstawę Programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z wielu dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.

Przemoc jest zjawiskiem stanowiącym zagrożenie dla wszystkich osób w nią uwikłanych czyli doznających przemocy, stosujących przemoc oraz świadków. Jej skutki

są długotrwałe i w istotny sposób wpływają na codzienne funkcjonowanie. Im wcześniej zostaną podjęte działania związane z zatrzymaniem przemocy, tym mniejsze będą koszty emocjonalne i społeczne osób nią dotkniętych.

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga systemowego podejścia do problemu, kompleksowych, zintegrowanych oraz interdyscyplinarnych działań, których celem jest zahamowanie przemocy w rodzinie poprzez: oddziaływania profilaktyczne zapobiegające występowaniu przemocy, udzielanie specjalistycznej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą, a także ustawiczne kształcenie osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy.

PODSTAWY PRAWNE

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2021 oparty jest przede wszystkim na założeniach ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r., poz. 218 z późn zm.) oraz Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 stanowiącym Załącznik do Uchwały nr 16 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 z dnia 1 lutego 2021r.; (M.P. z 2021r. poz. 235), uchwała została opublikowana 5 marca 2021 roku, weszła w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2021 roku.

Pozostałe akty prawne niezbędne do realizacji Programu to:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016r. poz. 930 z późn. zm.);
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011r. Nr 209, poz. 1245);
4. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020r. poz. 1359);
5. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r., poz. 2277 z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021r., poz. 534);

7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (Dz. U. z 2020r., poz. 1444 z późn. zm.);
8. Ustawa z dnia 20 maja 1971r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2021r. poz. 281);
9. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz. U. z 2020r. poz. 360 z późn. zm.);
10. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno – edukacyjne (Dz. U. z 2011r. Nr 50, poz. 259);
11. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020r. poz. 2050);
12. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. z 2011r. Nr 81, poz. 448);
13. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020r. poz. 920);
14. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Płockiego na lata 2020 – 2025.

CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Zgodnie z art. 2 ust. 2 *Ustawy - przemoc w rodzinie* to „*jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą*”.

Przemoc wobec najbliższych związana jest ze zwykłym, codziennym przejawem funkcjonowania rodziny. Jej występowanie jest częste, a ofiary przemocy pozostają z tym problemem same. Brak w nich siły, aby przerwać „koło” przemocy, przyzwyczajają się do istniejącego stanu rzeczy, aż w końcu zanika w nich nadzieja na zmianę swojego losu.

Dość powszechne jest, iż ofiary przemocy nie mają wsparcia ze strony bliskich (rodziny, przyjaciół, znajomych) oraz brak im wiedzy na temat form pomocy i instytucji, które świadczą pomoc i wsparcie.

W przemocy domowej najbardziej istotne jest demonstrowanie i wykorzystanie siły lub władzy w sposób, który jest krzywdzący dla innych członków rodziny. Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że jest: intencjonalna – jest zamierzonym celowym działaniem człowieka, jest nakierowana na kontrolowanie i podporządkowanie ofiary; odbywa się w warunkach nierównowagi sił – sprawca ma i wykorzystuje przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną nad ofiarą; prowadzi do naruszenia podstawowych praw i wolności ofiary, powoduje cierpienie oraz naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody.

Rodzaje przemocy:

► **przemoc fizyczna:** to wszelkiego rodzaju bezpośrednie działanie z użyciem siły, którego rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie np. popychanie, obezwładnianie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni itp.

► **przemoc psychiczna:** prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu drugiej osoby - sprawca wykorzystuje tu znane mechanizmy psychologiczne np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucenie własnych poglądów, ciągłe krytykowanie, kontrolowanie, ograniczenie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie gróźb, szantażowanie itp. W efekcie u ofiar może wystąpić nerwowość, zaburzenia snu, bóle głowy, stałe poczucie winy, strach a nawet depresja, która w rezultacie może doprowadzić do samobójstwa.

► **przemoc seksualna:** wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, ośmieszanie zachowań seksualnych itp.

► **przemoc ekonomiczna:** jest pewną formą, która prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego od sprawcy. Wyraża się np. w odbieraniu członkom rodziny zarobionych pieniędzy, reny, emerytury lub też w uniemożliwianiu im podjęcia pracy, aby uzależnić ich od siebie (jeżeli np. sprawca dysponuje pieniędzmi) bądź nie dopuścić by się usamodzielnili.

► **zaniedbanie:** zaniedbanie emocjonalno – intelektualne np. brak fizycznego lub słownego wyrażania uczuć, brak wsparcia emocjonalnego lub zaniedbanie fizyczne np. brak ochrony, nieadekwatna higiena i brak opieki medycznej, pozbawienie jedzenia, ubrania, schronienia, nieudzielenie pomocy.

► **cyberprzemoc:** nowe oblicze przemocy z wykorzystaniem różnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych (poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi itd.). Akty cyberprzemocy przyjmują różne formy: nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem Sieci, publikowanie i rozsyłanie kompromitujących zdjęć, filmów oraz podszywanie się w Sieci pod kogoś wbrew jego woli.

Konsekwencje stosowania przemocy w rodzinie

Oprócz bezpośrednich konsekwencji fizycznych, przemoc może wywoływać skutki w postaci problemów psychicznych. Osoby, które przez dłuższy czas doświadczają przemocy fizycznej lub/i psychicznej charakteryzują się:

- niską samooceną,
- wykształceniem biernych mechanizmów radzenia sobie z przemocą,
- wysoką zależnością emocjonalną od swoich partnerów,
- podwyższonym niepokojem i depresją,
- izolacją społeczną,
- poczuciem winy,
- podporządkowaniem osobie stosującej przemoc przez co mogą uciekać się do nadużywania alkoholu, środków przeciwbólowych lub przeciwdepresyjnych oraz narkotyków, a także zapadają na choroby, których przyczyną jest długotrwały stres.

Negatywnych skutków przemocy w rodzinie doświadczają także dzieci, będące jej świadkami, a nierzadko też ofiarami. Często występują u nich problemy emocjonalne, tj.:

- odczuwanie niepokoju,
- zaburzenia lękowe,
- depresja,
- tendencje suicydalne,
- osłabienie koncentracji objawiające się np. osiąganiem niskich wyników w szkole,
- pogorszenie samopoczucia,
- nieposłuszeństwo,
- agresja wobec otoczenia, demoralizacja, zachowania aspołeczne, kryminogenne,
- występowanie koszmarów sennych,
- moczenia nocne,
- pojawienie się dolegliwości fizycznych, będących skutkiem stresu psychologicznego.

Przemoc każdego rodzaju może mieć bardzo poważne konsekwencje, nie tylko fizyczne, ale też psychiczne. Badania pokazują, że doświadczanie różnych rodzajów przemocy

jest bardziej destruktywne w skutkach, niż doświadczanie tylko jednego z nich. Należy pamiętać, że im dłużej człowiek będzie trwał w sytuacji stresogennej, tym większe jest prawdopodobieństwo, iż wpłynie ona na jego psychikę.

Uwarunkowania stosowania przemocy

► **Czynniki biologiczne** – temperament, uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego, urazy organiczne mózgu – trudności adaptacyjne człowieka, padaczka skroniowa – napady niosą za sobą stany zmienionej świadomości, amnezje, agresywne i impulsywne zachowania.

► **Czynniki psychologiczne** – zaburzenia osobowości – osobowość nieprawidłowa, charakteropatie, zaburzenia kontroli emocjonalnej i kontroli zachowań, stres, frustracja, silne negatywne emocje, chłód emocjonalny, przeżycia traumatyczne np. bycie ofiarą, świadkiem przemocy.

► **Czynniki środowiskowe** – niski status socjoekonomiczny, izolacja społeczna rodziny, brak wsparcia z zewnątrz, stres związany z brakiem zatrudnienia, problemy finansowe, trudności wychowawcze z dziećmi, zazdrość, zdrada małżeńska; te czynniki mogą wywoływać frustrację, a to z kolei przyczynia się do stosowania przemocy.

► **Czynniki społeczno-kulturowe** – przemoc jako wzorzec przekazywany z pokolenia na pokolenie; przemoc w rodzinie jest skutkiem wielowiekowego, społecznego przyzwolenia na krzywdzenie osób najbliższych (w szczególności kobiet i dzieci). W wielu środowiskach akceptuje się bicie i stosowanie kar cielesnych. Panuje przekonanie o dominującej roli mężczyzny w rodzinie. W takich środowiskach osoby doznające przemocy rzadko mogą liczyć na pomoc i wsparcie osób spoza rodziny. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy, przyswajają zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że przemoc to najlepszy i najskuteczniejszy sposób rozwiązywania konfliktów. Stosowanie przemocy wynika z braku umiejętności komunikowania się z otoczeniem. Wówczas relacje, jakie zachodzą między uczestnikami procesu komunikacji, próba przeforsowania swojego zdania, uzyskanie czegoś od drugiej osoby odbywa się przy pomocy krzyku, zastraszania, szantażu, bicia. Tym samym proces wulgaryzuje się, a w skrajnych przypadkach przybiera formy przemocy fizycznej.

► **Substancje chemiczne** – alkohol, narkotyki wyzwalają agresję, stymulują i pobudzają do działania, jednocześnie osłabiając zdolność do samokontroli.

Błędne koło przemocy

Przemoc w rodzinie nie jest czynem jednorazowym. Często ma długą i wieloletnią historię. Przemoc domowa zwykle powtarza się według zauważalnej prawidłowości, tworząc tzw. cykle przemocy. Na tenże cykl składają się 3 następujące po sobie fazy: **faza narastania napięcia, faza ostrej przemocy i faza miodowego miesiąca.**

► **Faza narastania napięcia** – pierwszą fazę cyklu charakteryzuje pojawienie się coraz większej liczby sytuacji konfliktowych oraz wyczuwalny wzrost napięcia w związku. Jeden z partnerów staje się drażliwy, każdy drobiazg wyprowadza go z równowagi, jest ciągle spięty i poirytowany, swoje emocje wyładowuje na drugiej osobie, może ją poniżać, krytykować. Sprawia wrażenie, jakby nie panował nad swoim gniewem. Każdy szczegół jest dobrym pretekstem do wszczęcia konfliktu i awantury. W tej fazie partner może (ale nie musi) pić więcej alkoholu, przyjmować narkotyki lub inne substancje odurzające. Reakcją osoby doznającej przemocy najczęściej jest próba opanowania sytuacji za wszelką cenę. Zaczyna przeproszać partnera za swoje zachowanie, uspakajać go, wywiązywać się z wielką starannością ze swoich obowiązków i zachcianek partnera lub milczeć, czasem rozmawiać, próbować rozładować napięcie, usprawiedliwiać swoje „niewłaściwe” zachowanie. Ciągłe zastanawia się, co jeszcze może zrobić, aby tylko nie doszło do wybuchu agresji, skrzywdzenia jej i dzieci. Tłumaczy sobie powody, przez które partner jest taki nerwowy, poirytowany czynnikami zewnętrznymi: „miał zły dzień”, „to przez alkohol”, „miał ciężki dzień w pracy”. W tej fazie u osób dotkniętych przemocą mogą pojawić się dolegliwości psychosomatyczne (problemy zdrowotne bez fizycznej przyczyny, których tłem są problemy psychologiczne), takie jak ból żołądka, głowy, bezsenność, zaburzenia w rytmie oddychania, ból w klatce piersiowej, utrata apetytu. Jedne osoby stają się bardziej apatyczne, przygnębione, drugie zaś bardziej nerwowe, spięte, niespokojne lub stany te występują naprzemiennie. Jest to wynik narastania napięcia, które po pewnym czasie staje się nie do zniesienia. Czasem zdarza się, że osoby doznające przemocy same wywołują w pewnym momencie kłótnie po to, żeby „mieć to wszystko już za sobą” i odczuć swego rodzaju ulgę.

Osoba doznająca przemocy w rodzinie nie ponosi odpowiedzialności za to, że partner stosuje przemoc. Odpowiedzialność za swoje zachowanie ponosi jedynie osoba, która się go dopuszcza! Przyjęcie takiego toku myślenia: skoro ja jestem odpowiedzialna za to, że nie jest teraz między nami dobrze, to ja mogę sprawić, że będzie dobrze (znaczy nie będzie przemocy) jest wielką pułapką! Oznacza to, że osoba krzywdzona zaczyna się podporządkowywać partnerowi, rezygnując z własnych potrzeb, czemu zaczyna towarzyszyć mieszanka różnych emocji; może rozwijać się mechanizm wyuczonej bezradności.

► **Faza ostrej przemocy** – w tej fazie napięcie, które narastało w partnerze, znajduje upust. Jego zachowanie staje się bardzo nieprzewidywalne, gwałtowne, często wpada w szał. Wybuchy gniewu mogą wywołać drobiazgi – dochodzi do eksplozji zachowań agresywnych, które mogą objawiać się biciem pięściami, przedmiotami (książka, garnek, kabel itp.), kopaniem, grożeniem bronią, duszeniem. Można zauważyć również silne natężenie agresji słownej. Osoba doznająca przemocy ponownie stara się zrobić wszystko, żeby uspokoić partnera i ochronić siebie. Przeprasza, jest miła, uprzejma, biernie poddaje się stosowanej przemocy, ale nie przynosi to oczekiwanego efektu. Jego złość, frustracja narastają coraz bardziej. Po zakończeniu wybuchu przemocy, osoba doznająca przemocy często jest w szoku. Odczuwa wstyd i przerażenie, jak również złość i bezradność, jest oszołomiona. Skutki użytej przemocy mogą być różne. Te fizyczne to m.in.: podbite oko, siniaki i otarcia, wybity ząb, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, poronienie, a nawet śmierć. Od strony psychologicznej następstwem doznawania przemocy mogą być: apatia, depresja, a w konsekwencji nawet samobójstwo.

► **Faza miodowego miesiąca** – w momencie, kiedy sprawca wyładował już swoje emocje i wie, że przekroczył różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę. Zaczyna przepraszać osobę pokrzywdzoną za to, co zrobił, szczerze żałuje swojego zachowania, obiecuje, że TO już się nigdy nie powtórzy, że nie wie zupełnie, co się z nim stało, starając się znaleźć zewnętrzne wytłumaczenia dla swojego zachowania. W tej fazie sprawca przemocy zaczyna okazywać skruchę, ciepło i miłość. Dbą o drugą stronę, spędza z nią czas i utrzymuje satysfakcjonujące kontakty seksualne. Patrząc z zewnątrz na takie osoby, można odnieść wrażenie, że są szczęśliwą, świeżo zakochaną parą. W wyniku takiego zachowania partnera osoba doznająca przemocy zaczyna wierzyć, że jednak jej ukochany się zmienił i tak naprawdę niedawny akt przemocy był tylko incydentem. Spełniają się jej marzenia o cudownej miłości, odczuwa bliskość i zespolenie z partnerem. Życie we dwoje jest znowu piękne i pełne nadziei. Widzi go takiego, jakiego chce widzieć, w końcu on jest nie tylko „agresorem” lecz nieraz udowodnił, że potrafi być miły, dobry i kochający. Jeśli wcześniej osoba krzywdzona weszła na drogę prawną (złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, sprawa rozwodowa, itp.), w tej fazie może się wycofać z tych działań, wierząc, że sytuacja wróciła do normy i przemoc już nie powróci.

Faza miodowego miesiąca może się różnie rozkładać w czasie – może trwać od kilku do nawet kilkunastu miesięcy, jednak mija i przemoc ponownie zatacza krąg – pojawia się faza narastania napięcia, następnie faza ostrej przemocy i miodowego miesiąca. Prawdziwym zagrożeniem, jakie niesie za sobą ta faza jest fakt, że przemoc w następnym cyklu jest jeszcze gwałtowniejsza.

Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle z upływem czasu skracają się fazy miodowego miesiąca, a wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy. To, co kiedyś było w fazie miodowego miesiąca przyjemnością, przekształca się w unikanie przykrości, bólu i cierpienia. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy.

DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE POWIATU PŁOCKIEGO

Zasoby Powiatu Płockiego w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W skład systemu przeciwdziałania przemocy w Powiecie Płockim wchodzi: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku, Komenda Miejska Policji w Płocku wraz z jednostkami podległymi, gminne i miejsko – gminne ośrodki pomocy społecznej, Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Płocku, szkoły i jednostki ochrony zdrowia. Odbywają się spotkania z członkami zespołów interdyscyplinarnych i w miarę możliwości finansowych – szkolenia dla pracowników socjalnych. Wykorzystywane są też oferty bezpłatnych szkoleń z Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej, Stowarzyszenia Niebieska Linia lub inne propozycje w ramach projektów np. unijnych.

Gminy naszego powiatu prowadzą we własnym zakresie działania zmierzające do wzrostu umiejętności wychowawczych rodziców, a także edukację społeczną w zakresie profilaktyki przemocy w rodzinie.

W gminach naszego powiatu funkcjonują zespoły interdyscyplinarne, są także prowadzone punkty konsultacyjne. Kadra nieustannie kształci swoje umiejętności i podnosi poziom wykształcenia, tak aby swoje usługi wykonywać na najwyższym poziomie.

Gminy współpracują także w zależności od sytuacji w zakresie przeciwdziałania przemocy z organizacjami pozarządowymi.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Dziale Pomocy Rodzinie i Interwencji Kryzysowej zatrudnia specjalistów udzielających porad i wsparcia – psychologa, pedagoga/terapeutę rodzinnego i prawnika. Oprócz świadczenia poradnictwa w siedzibie PCPR ww. pracownicy uczestniczą w interwencjach w środowisku, posiedzeniach gminnych zespołów interdyscyplinarnych oraz wspierają merytorycznie pracowników ośrodków pomocy społecznej (telefonicznie lub osobiście).

Pedagodzy i/lub psycholodzy zatrudnieni są w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. To duży i ważny potencjał kadrowy, który można i trzeba wykorzystać do rozbudowy i wzmacniania systemu przeciwdziałania przemocy w powiecie.

Ogromnym wsparciem są specjaliści zatrudnieni w Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Płocku. Bogata oferta Poradni zawiera oprócz diagnostyki, terapii, konsultacji, profilaktyki, mediacji szeroki wachlarz grupowych zajęć warsztatowych i edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i rodziców (np. z zakresu doskonalenia umiejętności wychowawczych, zajęcia profilaktyczne rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne, uczące radzenia sobie ze złością oraz efektywnej komunikacji). Poradnia posiada zamiejscowe punkty konsultacyjne w Gąbinie, Drobinie i Płocku. Współpracuje ze szkołami w naszym powiecie, co daje realną możliwość do rozszerzania ich udziału w realizacji Programu.

Rozmiar zjawiska przemocy w rodzinie w Powiecie Płockim

Przemoc może mieć miejsce we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia, statusu materialnego czy społecznego. Obserwuje się brak reakcji na przemoc w rodzinie, co wynika z funkcjonujących w świadomości społecznej stereotypów. Bagatelizuje się problem, usprawiedliwia czy wręcz ukrywa i zaprzecza. Sprawca ma „przyzwolenie” i czuje się bezkarny. Szczególnie szkodliwe jest przekonanie, że *nie należy wtrącać się w rodzinne sprawy innych*. Osoby doznające przemocy wstyd powstrzymuje przed poszukiwaniem pomocy, a także częste przekonanie o niemożliwości zmiany z powodów majątkowo – lokalowych. W Powiecie Płockim wiele zgłaszających przemoc kobiet zamieszkuje w domach należących do ich mężów i przeraża je perspektywa pozostania bez dachu nad głową. Przemoc na ogół ujawnia się w czasie interwencji policji kiedy funkcjonariusze inicjują procedurę Niebieskiej Karty.

Diagnozę występowania zjawiska przemocy w rodzinie przeprowadzono w oparciu o dane uzyskane z gminnych ośrodków pomocy społecznej, posterunków policji za pośrednictwem Komendy Miejskiej Policji w Płocku, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku, Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Płocku oraz szkół ponadpodstawowych, dla których organem prowadzącym jest powiat płocki.

Tabela 1. przedstawia zestawienia ilości Niebieskich Kart w rozbiciu na poszczególne gminy i instytucje inicjujące jej założenie. Ilość prowadzonych procedur wskazuje na skuteczność służb i świadczy o współpracy ośrodków pomocy społecznej i policji w danej gminie.

W 2020 roku obserwujemy wzrost liczby Niebieskich Kart w stosunku do roku 2019 o 15. Procedura Niebieskie Karty podobnie jak w latach ubiegłych wszczynana była głównie przez Policję i ośrodki pomocy społecznej.

W 2020 roku osobami doznającymi przemocy były podobnie jak w roku ubiegłym głównie kobiety i dzieci. W porównaniu z rokiem 2019 w 2020 roku mamy o 14 przypadków przemocy w stosunku do kobiet mniej. Notujemy natomiast wzrost o 24 przypadki przemocy w stosunku do dzieci. Na tym samym poziomie co w roku ubiegłym utrzymuje się przemoc w stosunku do mężczyzn.

Obserwujemy spadek liczby przypadków przemocy w stosunku do osób powyżej 65r.ż. oraz wzrost przypadków przemocy w stosunku do osób niepełnosprawnych. (Tabela 2.)

W 2020 roku obserwujemy spadek liczby osób doznających przemocy fizycznej oraz przemocy ekonomicznej. W porównaniu z rokiem 2019 notujemy więcej o 10 przypadków przemocy psychicznej. 11 osób więcej niż w roku 2019 doświadczyło zaniedbania. Przemoc seksualna utrzymuje się na takim samym poziomie jak w roku 2019. (Tabela 3.)

W roku 2020 osobami stosującymi przemoc byli w zdecydowanej większości mężczyźni oraz mężczyźni uzależnieni od alkoholu. W porównaniu z rokiem 2019 mamy wzrost o 14 przypadków przemocy gdzie agresorami byli mężczyźni. Zauważamy również wzrost liczby mężczyzn uzależnionych od alkoholu stosujących przemoc w rodzinie o 16 przypadków w porównaniu z rokiem 2019. Nie notujemy przypadków stosowania przemocy w rodzinie przez nieletnich oraz nieletnich uzależnionych od alkoholu/narkotyków. Wśród osób stosujących przemoc w rodzinie obserwujemy wzrost liczby kobiet o 6 w porównaniu z rokiem 2019. Jeżeli chodzi o kobiety uzależnione od alkoholu również notujemy wzrost o 4 przypadki. (Tabela 4.)

W 2020 roku nastąpił wzrost liczby przeprowadzonych interwencji domowych związanych z przemocą o 39 oraz wzrost o liczby założonych w związku z interwencjami domowymi Niebieskich Kart o 11 w porównaniu z rokiem 2019. Sprawców umieszczonych w Izbie Wytrzeźwień tak jak w roku 2019 było 41. (Tabela 5.)

W 2020 roku najwięcej aktów oskarżenia sporządzono za przestępstwa uchylania się od płacenia alimentów – 75 oraz znęcania się nad rodziną – 28. Odnotowano 7 postępowań zakończonych sporządzeniem aktu oskarżenia dotyczących naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia, 3 postępowania dotyczące gróźb karalnych, 1 postępowanie dotyczące ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Nie odnotowano

postępowań zakończonych sporządzeniem aktu oskarżenia dotyczących gwałtu i obcowania płciowego z małoletnim. (Tabela nr 6.)

Pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie nie ogranicza się do interwencji policji i założenia Niebieskiej Karty. Istotnym elementem wsparcia jest pomoc psychologiczna, pedagogiczna i prawna.

Tabela 7. pokazuje spadek liczby osób korzystających z usług psychologa, z którego pomocy w 2020 roku skorzystało o 15 osób mniej niż w 2019 roku. **W porównaniu z rokiem ubiegłym 63 osoby mniej skorzystały z pomocy pedagoga/terapeuty rodzinnego. Z pomocy prawnika skorzystało 9 osób.**

W 2020 roku obserwujemy wzrost liczby porad udzielonych przez specjalistów z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku w porównaniu z rokiem 2019. (Tabela 8., Tabela 9.)

W wielu przypadkach pomocy udzielali specjaliści z Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Płocku. **W 2020 roku prowadzili głównie poradnictwo, terapie i warsztaty oraz konsultacje. (Tabela 10.)**

W 2020 roku w jednej szkole prowadzonej przez powiat płocki zdiagnozowano 10. przypadków przemocy – 6 dotyczyło przemocy rówieśniczej i 4 przemocy w rodzinie. Pedagog tej szkoły udzielił pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą. Ponadto przeprowadzono rozmowy dotyczące agresji, sposobów radzenia sobie z agresorem oraz poinformował, gdzie szukać pomocy i jak sobie radzić w podobnych sytuacjach.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że na terenie Powiatu Płockiego występuje zjawisko przemocy w rodzinie. W 2020 roku nastąpił wzrost liczby przypadków przemocy.

W związku z pandemią i koniecznością przebywania w domu (nauka i praca zdalna) sytuacje związane z przemocą mogą zdarzać się częściej. Ludzie żyją pod presją wynikającą nie tylko z samego zamknięcia, ale także w związku z problemami finansowymi, utratą pracy lub obawą o jej utratę.

Przedłużająca się izolacja niekorzystnie wpływa również na nasz stan emocjonalny co może objawiać się lękami a nawet depresją, sprzyjać uzależnieniom. Już dziś pojawiają się głosy, że skutkiem pandemii koronawirusa będzie kolejna pandemia związana z zapadalnością na zaburzenia psychiczne jako efekt społecznej izolacji oraz związany z nią przewlekły stres.

Należy podkreślić, że przemoc jest przestępstwem i jest ścigana przez prawo a wina zawsze leży po stronie sprawcy. Jednak najważniejsze jest ujawnienie problemu, gdyż bez interwencji i pomocy z zewnątrz trudno zmienić tę sytuację. Przemoc w rodzinie nie jest

prywatną sprawą, choć dla osób, których problem dotyczy mówienie o niej to nadal duże wyzwanie.

Przemoc ma niestety różne oblicza. Może dotknąć każdego, każdy związek, rodzinę. Niezależne od wieku, statusu majątkowego czy pozycji społecznej. Są pewne oczywiste oznaki przemocy fizycznej, jak siniaki i ślady, których łatwo nie da się wytłumaczyć. Niestety często zdarza się, że przemoc przybiera wyrafinowane, niewidoczne gołym okiem formy: skrupulatne rozliczanie z wydatków, mocno przesadzony krytycyzm, wyśmiewanie czy manipulowanie emocjami. Formy te wydają się mniej groźne niż ciosy i ból fizyczny zadawane przez agresora. A to nieprawda, przemoc boli w każdej postaci. Musimy się jej przeciwstawić i reagować w przypadku gdy wiemy lub mamy podejrzenie, że komuś dzieje się krzywda.

Niestety znaczna liczba przypadków przemocy domowej nie zostaje zgłoszona, bądź ujawniona. Ofiary boją się, że nie zostaną potraktowane poważnie, boją się reakcji i zemsty oprawcy. Ofiary często tłumaczą agresorów, mówią o złym nastroju lub, na przykład, wspominają o zdenerwowaniu pod wpływem alkoholu.

Niestety często jest tak, że kobiety, które żyją przez długi czas w związkach, w których dochodzi do przemocy w rodzinie, zdradzają objawy syndromu wyuczonej bezradności – z czasem zwyczajnie akceptują swoje położenie i przyzwyczajają się do znoszenia przemocy. Ofiara mając świadomość, że utraciła kontrolę nad sytuacją skupia się tylko na tym, aby zminimalizować skutki agresywnego zachowania partnera. Jest to czynnik psychologiczny, który każe jej pozostawać w toksycznym związku.

Diagnoza wskazuje na konieczność dalszych działań o charakterze informacyjnym, edukacyjnym oraz profilaktycznym. Działania te powinny zmierzać do podnoszenia świadomości społecznej mieszkańców powiatu odnośnie skutków trwania w sytuacji przemocowej, możliwości wsparcia, konsekwencji prawnych stosowania przemocy, praw przysługujących ofierze. Inicjatywy należy kierować także do dzieci i młodzieży - osób które wkraczają w dorosłe życie.

Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych zgodnie z harmonogramem Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 przyjętego Uchwałą nr 132/XIV/2016 prowadzi lokalną kampanię „Stop Przemocy”, która ma na celu uwrażliwić na przemoc w rodzinie: łamać stereotypy dotyczące osób doświadczających przemocy oraz uczyć rozpoznawać sytuacje przemocy i wskazywać sposoby przeciwdziałania im. W ramach kampanii opracowane zostały materiały informacyjne dotyczące zjawiska przemocy i skutków jej stosowania, mitów i faktów. Ponadto odbiorcy otrzymali informacje gdzie szukać pomocy.

Inauguracja kampanii „Stop przemocy” miała miejsce w Zespole Szkół im. Stanisława Staszica w Gąbinie w dniu 29 stycznia 2020 roku jako jeden z elementów projektu profilaktycznego „Nie Zmarnuj Swojego Życia”. Uczniowie otrzymali materiały informacyjne dotyczące zjawiska przemocy i skutków jej stosowania, mitów i faktów oraz informacje gdzie szukać pomocy.

Kampania „Stop Przemocy” realizowana była również podczas III edycji obchodów Powiatowego Dnia Bezpiecznego Internetu w Zespole Szkół im. Stanisława Staszica w Gąbinie w dniu 27 lutego 2020 roku pod hasłem „Działamy razem!”

Uaktualniliśmy ulotkę edukacyjno – informacyjną „**Stop Przemocy**”, ulotkę informacyjną „**Nie przechodź obojętnie wobec przemocy!**” - co zrobić, aby pomóc dzieciom doświadczającym przemocy i gdzie szukać pomocy? oraz materiał edukacyjny „**Przemoc offline**” skierowany na przybliżenie nowego rodzaju przemocy – cyberprzemocy oraz zawierający instrukcje jak nie zostać ofiarą agresji i co robić jeśli dotknęła nas przemoc w sieci. Materiały zostały przekazane do szkół ponadpodstawowych oraz udostępnione na stronach internetowych.

Na stronie internetowej powiatu plockiego www.powiat.plock.pl, zakładka Promocja zdrowia dostępne były informacje dot. Dziecięcego Telefonu Zaufania Rzecznika Praw Dziecka 800 12 12 12, bezpłatnego Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111, Telefonu Zaufania dla Rodziców i Nauczycieli 800 100 100 oraz Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

10 lipca 2019 roku zostało zawarte **Porozumienie o współpracy partnerskiej pomiędzy Powiatem Plockim, a Stowarzyszeniem Mężczyźni Przeciw Przemocy (MPP)**, które dotyczyło realizacji zadania pod nazwą: **„PUNKT PROFILAKTYCZNO-KONSULTACYJNY DLA PODEJMUJĄCYCH ZACHOWANIA RYZYKOWNE DZIECI, MŁODZIEŻY I MŁODYCH DOROSŁYCH Z TERENU POWIATU PŁOCKIEGO”**.

To zadanie publiczne z obszaru „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym”, w podobszarce „Działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii”, dofinansowane przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej na podstawie decyzji Zarządu Województwa Mazowieckiego podjętej uchwałą nr 897/56/2019 z dnia 25 czerwca 2019 r. Ze strony Powiatu Plockiego Porozumienie realizował Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych.

Oferta była nieodpłatna i skierowana przede wszystkim:

- do dzieci, młodzieży i tzw. młodych dorosłych podejmujących zachowania ryzykowne w związku z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny bądź szkodliwy,
- do dzieci i młodzieży zaliczanej do szeroko rozumianej kategorii "zagrożonych niedostosowaniem społecznym i demoralizacją", które weszły w konflikt z prawem oraz definiowanej jako "stwarzające trudności wychowawcze" i przejawiającej "zaburzenia w zachowaniu i emocjach",
- do otoczenia „powyższych”, ich rodzin, opiekunów prawnych, osób bliskich i innych współuczestniczących w procesie wychowania oraz wsparcia (tzw. osoby znaczące, kuratorzy, nauczyciele etc).

W ramach utworzonego Punktu Profilaktyczno - Konsultacyjnego, w zależności od potrzeb prowadzone były zamiennie oddziaływania indywidualne i grupowe z zakresu: poradnictwa, konsultacji, diagnostyki, wsparcia, doradztwa, wczesnej interwencji profilaktycznej i tym podobnych (np. z elementami socjoterapii, treningów zastępowania agresji, wychowania resocjalizującego, pedagogizacji rodziców i innych w zależności od potrzeb). Punktem centralnym stały się procedury o zweryfikowanej skuteczności i użyteczności (evidence-based, dobór specjalistów) oraz programy rekomendowane, takie jak FreD goes net dla młodzieży (12-19 lat) eksperymentującej z alkoholem i używkami, bądź jaka weszła w konflikt z prawem w związku z posiadaniem substancji zabronionej lub byciu pod jej wpływem w chwili popełnienia czynu zabronionego (rekomendacje ORE, KBPN, IpiN).

Począwszy od września, oferta nie była jedynie stacjonarna, została rozszerzona również o pracę w terenie. Punkt świadczył usługi wsparcia interwencyjnego dla szkół, placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu powiatu po tzw. nagłych zdarzeniach, a także podjął współpracę z wymiarem sprawiedliwości (sądy rodzinne, kuratela ds. nieletnich etc.)

Funkcjonowaniu Punktu towarzyszyły także działania okołoprojektowe, podnoszące jego skuteczność takie jak:

- prelekcje szkoleniowe w siedzibie Starostwa Powiatowego w Płocku;
- spotkania interdyscyplinarnych zespołów roboczych ds. programu FreD goes net (GIF).

Pomoc rodzinie, w której jest przemoc obliguje także do prowadzenia działań wobec sprawców. Ta część wsparcia dla rodziny przemocowej jest najtrudniejsza do zrealizowania, gdyż przyznanie się do stosowania przemocy jest bardzo trudne.

Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych opracował we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, który był realizowany w okresie czerwiec – grudzień 2017 roku. Na jego realizację pozyskaliśmy środki z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie. Był on realizowany na terenie miasta Gąbin. Podpisaliśmy porozumienie z Miastem i Gminą Gąbin oraz z Gminą Radzanowo w sprawie współpracy przy realizacji Programu.

Z klientami pracowano zarówno w kontakcie indywidualnym (wywiad diagnostyczny, badanie kwestionariuszowe, sesje wprowadzające klienta do grupy i sesje pracy pogłębionej) jak i w układzie grupowym (psychoedukacja, korekcja, trening umiejętności deficytowych, motywowanie do autorefleksji oraz transferu). W sumie było to 19 dyżurów (inaczej sesji, spotkań) – łącznie 60 godzin. Sesje pracy grupowej miały charakter częściowo otwarty. Zajęcia grupowe i w kontakcie indywidualnym (konsultacje) były prowadzone równolegle.

Z każdym klientem przeprowadzono ustrukturyzowany wywiad diagnostyczny (potrzeby klienta, diagnoza zasobów i deficytów, historia stosowania przemocy) w połączeniu z badaniem kwestionariuszowym (diagnoza denotantów behawioralnych i zniekształceń poznawczych, skłonności przemocowych), projekcyjnym testem historii obrazkowych (badanie poziomu wnioskowania moralnego) oraz uproszczonym inwentarzem przekonań stereotypowych (postrzeganie roli kobiety i mężczyzny w związku). Dane te łączono z informacjami ze źródeł zewnętrznych (zespół interdyscyplinarny, pracownik socjalny, asystent rodziny, funkcjonariusz policji, dokumenty dostarczone przez klientów).

Treści na potrzeby sesji grupowych i indywidualnych dostosowywano do aktualnej sytuacji życiowej klientów, ich zasobów oraz deficytów i zgłaszanych potrzeb. **Głównym założeniem programu była psychoedukacja sprawców i sprawczyń przemocy w rodzinie w kierunku zmiany zachowań typu przemocowego na rzecz partnerstwa i poszanowania wobec domowników.**

W efekcie przeprowadzenia programu uzyskano następujące rezultaty:

- Zrealizowano jedną pełną edycję programu edukacyjno-korekcyjnego (19 dyżurów, łącznie 60 godzin pracy grupowej i/lub w kontakcie indywidualnym z klientami).

- 13. mieszkańców z powiatu plockiego zostało skierowanych do programu; z czego 11. przystąpiło do uczestnictwa w sesjach indywidualnych i/lub grupowych.
- 3 osoby skierowano na oddział detoksykacyjny - dwie zdecydowały się na kontynuowanie terapii w układzie ambulatoryjnym i jedna poddała się podskórnej implantacji disulfiramu.
- 4. klientów zmotywowano do kontaktu z terapeutą uzależnień.
- 3. klientów zostało skierowanych na konsultację psychiatryczną i 1. na neurologiczną.
- 2. osobom zalecano przystąpienie do mediacji rodzinnych.
- W przypadku klientów najsilniej zmotywowanych do uczestnictwa, obserwowano zmniejszenie intensywności zachowań wrogich, projekcyjnych, skorelowanych z tendencją do zachowań przemocowych w relacjach z najbliższymi (analiza swobodnych wypowiedzi oraz wyników badania Kwestionariuszem HIT).
- Część klientów w stopniu znaczącym dokonała restrukturyzacji poznawczej nieadaptacyjnych przekonań - typowych dla osób z rodzin z problemem przemocy i/lub uzależnienia.
- Obserwowano zwiększenie samokontroli gniewu - część klientów zapoznano z technikami kontroli złości i radzenia sobie w tzw. sytuacjach trudnych (kłótnie, prowokacja itp.).
- Nastąpił wzrost świadomości w odniesieniu do skutków własnych destruktywnych działań i zwiększenie poziomu wiedzy w odniesieniu do mechanicznego stosowania przemocy oraz własnego wzorca jej uaktywniania (identyfikacja czynników spustowych).
- Część odbiorców programu deklarowało poprawę sposobu funkcjonowania w podstawowych rolach społecznych ze szczególnym uwzględnieniem ról rodzinnych (rodzic, partner/partnerka itp.). Była prowadzona w tym zakresie rozległa psychoedukacja.
- Klienci doświadczyli wglądu w deficyty umiejętności interpersonalnych, kluczowych dla utrzymania poprawnych relacji z bliskimi (niwelowanie mechanizmu przerzucania odpowiedzialności za własne agresywne zachowanie).
- Nastąpiło podniesienie jakości pomocy udzielanej osobom stosującym przemoc w rodzinie, a także ich bliskim dotkniętym przemocą.

W zdecydowanej większości klienci byli skierowani przez Gminne Zespoły Interdyscyplinarne. Ponadto zmotywowani przez pracowników socjalnych lub rodzinę - najczęściej partnerkę/partnera. Nie odnotowano beneficjentów skierowanych przez sąd bądź kuratora.

Charakterystyka odbiorców programu: Do programu zostało skierowanych 13 osób (1. kobieta i 12. mężczyzn), z czego na wywiad wstępny dotarła 1. kobieta i 10. mężczyzn. W sumie do programu zgłosiło się 11. beneficjentów oscylujących między 26. a 57. rokiem życia; ukończyło 4.

Współorganizowane przez Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych kampanie, akcje, spotkania ze specjalistami miały na celu uwrażliwić na problem przemocy i zapobiegać jej negatywnym skutkom. Przemoc domowa to nie tylko problem ludzi, którzy jej doświadczają, to również problem społeczeństwa, w którym zjawisko to występuje. Ofiary przemocy to w zdecydowanej większości jednostki słabe, bezradne, żyjące w poczuciu osamotnienia i pozostawania sam na sam ze swoją tragedią. Dlatego tak ważna jest współpraca wielu instytucji, a przede wszystkim ludzi pracujących w tych instytucjach. Ofiara musi wiedzieć gdzie szukać pomocy, że zachowania i zdarzenia niezgodne z powszechnie obowiązującymi normami czy prawem podlegają karze.

Dobrze funkcjonująca rodzina powinna dawać poczucie bezpieczeństwa i akceptacji poprzez obecność osób, na które można liczyć – powinna stanowić schronienie przed całym złem zewnętrznego świata.

Dlatego ważne są kampanie społeczne oraz mówienie o przemocy i jej skutkach w mediach, pokazywanie gdzie szukać pomocy a przede wszystkim reagowanie w przypadku podejrzenia, że komuś dzieje się krzywda. Pomaganie ofiarom przemocy wymaga inicjatywy i wysiłku oraz współdziałania: członków rodziny, sąsiadów i ludzi dobrej woli oraz stowarzyszeń, instytucji i służb zajmujących się przemocą w rodzinie. Ofiary wieloletniej przemocy, mają niestety poważne deficyty w zakresie umiejętności podejmowania różnego rodzaju aktywności. Czują lęk i wstyd, często żyją w przekonaniu, że ta sytuacja powstała z ich winy i są za nią odpowiedzialne. Dlatego tak ważne jest wsparcie i pomoc ofiarom przemocy.

Tabela 1. Liczba Niebieskich Kart w poszczególnych gminach powiatu płockiego
(z rozbiciem na instytucje inicjujące procedurę)

	Liczba NK Policja		Liczba NK OPS		Liczba NK GKRPA		Liczba NK Oświata		Liczba NK Służba zdrowia		Liczba NK OGÓŁEM	
	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.
GMINA												
BIELSK	8	18	1	3	0	0	0	2	0	0	9	23
BODZANÓW	17	19	1	1	0	0	0	0	0	0	18	20
BRUDZEŃ DUŻY	16	13	1	0	0	0	0	0	0	0	17	13
BULKOWO	10	3	1	0	0	0	0	0	0	0	11	3
DROBIN	17	18	0	0	0	0	0	0	0	0	17	18
GĄBIN	8	15	7	8	0	0	0	0	0	0	15	23
ŁĄCK	14	9	4	1	0	0	0	0	0	0	18	10
MAŁA WIEŚ	5	3	0	0	0	1	0	0	0	0	5	4
NOWY DUNINÓW	1	5	4	3	0	0	0	0	0	0	5	8
RADZANOWO	6	17	3	3	0	1	1	1	0	0	10	22
SŁUBICE	6	5	2	5	1	0	0	0	0	0	9	10
SŁUPNO	12	10	0	2	0	0	0	0	0	0	12	12
STARA BIAŁA	18	16	7	5	0	0	1	1	0	0	26	22
STAROŻREBY	8	9	2	2	0	0	0	0	0	0	10	11
WYSZOGRÓD	11	9	0	0	0	0	0	0	0	0	11	9
OGÓŁEM :	157	169	33	33	1	2	2	4	0	0	193	208

Tabela 2. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie na terenie powiatu plockiego

Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie										
	Kobiety		Dzieci		Mężczyźni		Osoby Niepełnosprawne		Osoby powyżej 65r.ż.	
	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.
GMINA										
BIELSK	10	28	7	32	6	7	0	0	3	0
BODZANÓW	18	12	0	0	0	0	0	0	2	0
BRUDZEN DUŻY	16	12	0	1	1	0	0	0	2	1
BULKOWO	8	3	0	0	2	0	0	0	0	0
DROBIN	17	16	0	1	0	1	0	0	2	3
GABIN	14	17	1	2	0	6	1	1	3	4
ŁĄCK	19	8	5	1	6	2	0	0	4	1
MAŁA WIEŚ	5	4	0	0	0	0	0	0	0	0
NOWY DUNINÓW	5	5	0	0	0	3	0	0	1	0
RADZANOWO	8	18	4	4	2	1	0	0	4	2
SŁUBICE	8	8	1	0	3	2	0	4	2	5
SŁUPNO	11	10	1	0	2	2	0	0	2	1
STARA BIAŁA	32	19	12	15	7	4	0	0	0	1
STAROŻREBY	10	11	1	1	0	0	0	0	0	0
WYSZOGRÓD	11	7	0	0	1	2	1	1	0	1
OGÓŁEM :	192	178	33	57	30	30	2	6	25	19

Tabela 3. Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie w rozbiciu na poszczególne rodzaje przemocy

	Przemoc fizyczna		Przemoc psychiczna		Przemoc seksualna		Przemoc ekonomiczna		Zaniedbanie	
	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.
GMINA	11	22	11	36	1	0	4	2	5	16
BIELSK	0	3	18	17	0	0	0	0	0	0
BODZANÓW	17	5	17	13	0	0	0	0	0	0
BRUDZEŃ DUŻY	11	2	11	1	1	0	0	0	0	0
BULKOWO	17	14	17	18	1	2	0	0	0	0
DROBIN	5	5	15	23	0	1	3	6	2	1
GABIN	14	4	16	9	0	0	0	0	0	0
ŁĄCK	5	1	5	4	0	0	0	0	0	0
MAŁA WIEŚ	4	2	5	6	0	0	0	0	0	0
NOWY DUNINÓW	5	19	10	19	0	0	2	2	2	1
RADZANOWO	9	5	12	10	0	0	5	1	0	2
SŁUBICE	13	10	13	12	0	0	0	0	0	0
SŁUPNO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
STARA BIAŁA	1	1	10	10	0	0	1	0	0	0
STAROŻREBY	11	4	11	3	0	0	0	0	0	0
WYSZOGRÓD	123	97	171	181	3	3	15	11	9	20
OGÓŁEM:										

Tabela 4. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie powiatu plockiego

Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie											
	Kobiety		Kobiety uzależnione od alkoholu		Mężczyźni		Mężczyźni uzależnieni od alkoholu		Nieletni		Nieletni uzależnieni od alkoholu/narkotyków
	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	
GMINA	1	1	0	1	8	22	8	22	0	0	0
BIELSK	0	0	0	0	3	12	15	6	0	0	0
BODZANÓW	1	0	0	0	16	13	10	8	0	0	0
BRUDZEŃ DUŻY	1	0	0	0	10	3	7	0	0	0	0
BULKOWO	0	2	0	0	17	16	0	5	0	0	0
DROBIN	1	2	0	1	14	21	1	5	0	0	0
GABIN	3	2	0	2	17	8	13	5	0	0	0
ŁĄCK	0	0	0	0	5	4	1	4	0	0	0
MAŁA WIEŚ	0	1	0	0	4	7	3	6	1	0	0
NOWY DUNINÓW	0	4	0	0	10	18	4	15	0	0	0
RADZANOWO	0	1	0	1	9	9	8	7	0	0	0
SŁUBICE	2	1	1	0	11	11	2	6	0	0	0
SŁUPNO	2	2	0	0	24	20	0	0	0	0	0
STARA BIAŁA	0	0	0	0	10	11	10	11	0	0	0
STAROŻREBY	0	1	0	0	11	8	4	2	0	0	0
WYSZOGRÓD	11	17	1	5	169	183	86	102	1	0	0
OGÓŁEM :											

Tabela 5. Liczba przeprowadzonych interwencji domowych związanych z przemocą na terenie gmin powiatu plockiego (dane przekazane przez KMP w Plocku w oparciu o informacje nadesłane z Posterunków Policji).

	Liczba przeprowadzonych interwencji domowych związanych z przemocą		W tym zakończonych założeniem NK		Umieszczenie sprawy w Izbie Wytrzeźwień		Tymczasowym zatrzymaniem		Inne	
	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.
GMINA	105	127	2	14	1	0	0	0	0	26
BIELSK	19	20	19	17	4	9	7	1	0	0
BODZANÓW	10	20	5	13	0	0	0	1	0	5
BRUDZEŃ DUŻY	11	7	11	4	3	0	4	0	0	0
BULKOWO	11	8	11	8	11	0	0	0	0	0
DROBIN	181	120	8	16	0	0	1	1	2	2
GABIN	56	116	18	12	13	3	3	1	0	0
ŁĄCK	9	9	9	4	0	0	2	0	0	0
MAŁA WIEŚ	38	68	1	3	7	7	0	0	0	58
NOWY DUNINÓW	6	17	6	17	2	10	0	0	0	0
RADZANOWO	106	104	5	3	0	0	2	0	2	3
SŁUBICE	15	101	15	6	0	8	0	1	0	5
SŁUPNO	78	60	25	32	0	0	14	0	0	10
STARA BIAŁA	117	19	6	6	0	4	0	0	45	9
STAROŻREBY	12	17	12	9	0	0	6	0	0	0
WYSZOGRÓD	774	813	153	164	41	41	39	5	49	118
OGÓŁEM:										

Tabela 6. Liczba postępowań przygotowawczych dot. przemocy w rodzinie (dane przekazane przez KMP w Płocku w oparciu o informacje nadesłane z Posterunków Policji).

Znęcanie się nad rodziną				Ciężki uszczerbek na zdrowiu				Naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia				Groźba karalna				Zmuszanie			
Wszczęte		Umorzono		Zakończone sporządzeni em aktu oskarżenia		Wszczęte		Umorzono		Zakończone sporządzeni em aktu oskarżenia		Wszczęte		Umorzono		Zakończone sporządzeni em aktu oskarżenia			
GMINA	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.		
BIELSK	2	4	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0		
BODZANÓW	5	7	1	3	4	0	0	0	0	0	0	3	2	0	2	0	0		
BRUDZEN DUŻY	6	4	2	2	4	2	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0		
BULKOWO	6	1	0	0	4	1	0	0	0	0	0	2	1	0	2	0	0		
DROBIN	10	4	2	3	5	0	0	0	0	0	0	1	4	1	3	0	0		
GABIN	3	5	3	0	5	0	1	0	0	2	0	1	0	1	0	0	1		
ŁĄCK	6	5	1	5	1	0	0	0	0	2	0	4	1	4	1	0	0		
MAŁA WIEŚ	5	1	5	1	0	0	0	0	1	0	0	2	0	1	0	0	0		
NOWY DUNINÓW	6	3	3	1	3	2	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0		
RADZANOWO	0	10	0	6	0	2	0	0	3	2	1	3	3	3	0	0	0		
SŁUBICE	3	2	0	0	3	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0		
SŁUPNO	1	1	1	0	0	2	1	2	1	2	0	0	1	1	1	3	0		
STARA BIAŁA	6	8	3	5	3	3	0	0	1	3	1	3	7	5	1	2	1		
STAROŻREBY	3	3	1	2	2	1	3	0	0	0	1	0	3	1	2	2	0		
WYSZOGRÓD	5	5	4	2	2	3	0	0	1	2	1	1	1	1	4	0	0		
OGÓŁEM :	67	64	27	32	34	28	5	2	5	1	3	1	16	17	9	10	7		
													29	25	19	20	14		
													4	6	0	4	1		

	Gwałt				Obcowanie płciowe z małoletnim				Uchylanie się od płacenia alimentów				Naruszenie nietykalności			
	Wszczęte		Umorzone		Zakończone sporządzeniem aktu oskarżenia		Wszczęte		Umorzone		Zakończone sporządzeniem aktu oskarżenia		Wszczęte		Umorzone	
	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.	2019r.	2020r.
GMINA																
BIELSK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BODZANÓW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BRUDZEŃ DUŻY	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BULKOWO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DROBIN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GABIN	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	4	0	2	0	2
LĄCK	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	8	2	0	0	0
MAŁA WIEŚ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NOWY DUNINÓW	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RADZANOWO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0
SŁUBICE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SŁUPNO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
STARA BIAŁA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	24	2	0	2	0
STAROŻREBY	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0
WYSZOGRÓD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
OGÓŁEM :	2	1	2	0	0	0	1	0	1	0	245	213	163	114	59	75
													8	2	4	0
															4	2

Tabela 7. Poradnictwo i interwencja w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w poszczególnych gminach powiatu plockiego

GMINA	Pedagog/terapeuta rodzinny				Psycholog				Prawnik			
	2019r.		2020.		2019r.		2020r.		2019r.		2020r.	
	I. osób	I. porad	I. osób	I. porad	I. osób	I. porad	I. osób	I. porad	I. osób	I. porad	I. osób	I. porad
BIELSK	26	84	3	15	65	173	83	99	0	0	0	0
BODZANÓW	3	3	0	0	4	9	1	2	2	3	0	0
BRUDZEŃ DUŻY	0	0	0	0	2	6	1	3	0	0	2	4
BULKOWO	3	11	2	7	2	9	3	6	0	0	0	0
DROBIN	0	0	1	0	0	0	0	0	2	2	2	2
GĄBIN	4	4	5	15	7	7	7	25	4	4	0	0
ŁĄCK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MAŁA WIEŚ NOWY DUNINÓW	2	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1	2	2	5	1	2	1	3	0	0	1	1
RADZANOWO	13	60	23	100	0	0	7	7	0	0	1	1
SŁUBICE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SŁUPNO	6	18	0	0	24	30	6	18	0	0	0	0
STARA BIAŁA	46	178	0	0	74	575	53	400	0	0	0	0
STAROŻREBY	1	4	4	8	2	6	4	7	2	4	3	3
WYSZOGRÓD	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
OGÓŁEM :	105	382	42	152	181	817	166	570	10	13	9	11

Tabela 8. Poradnictwo specjalistyczne udzielane w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku

Liczba porad udzielonych przez specjalistów (przypadki przemocy w rodzinie):	
	2019r.
PSYCHOLOG	55
PRAWNIK	34
TERAPEUTA RODZINY	4
INTERWENCJA KRYZYSOWA	2
OGÓŁEM :	95
	2020r.
	210
	176
	136
	3
	525

Tabela 9. Porady udzielane przez specjalistów Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku
– e-mail, telefon, interwencja w środowisku

	Liczba porad udzielonych e – mail	Liczba porad udzielonych telefonicznie	Liczba podjętych interwencji w środowisku
2019r.	0	11	2
2020r.	7	231	3

Tabela 10. Informacja o pomocy psychologicznej udzielonej przez pracowników Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Płocku uczniom, rodzicom i nauczycielom w 2019 roku

	Terapia/Warsztaty	Konsultacje	Poradnictwo	Interwencje
Uczniowie	3	11	11	3
Rodzice	0	6	6	6
Nauczyciele	0	8	8	6
OGÓŁEM	3	25	25	15

Tabela 10. Informacja o pomocy psychologicznej udzielonej przez pracowników Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Płocku uczniom, rodzicom i nauczycielom w 2020 roku

	Terapia/Warsztaty	Konsultacje	Poradnictwo	Interwencje
Uczniowie	53	10	5	0
Rodzice	0	8	14	0
Nauczyciele	0	9	38	0
OGÓŁEM	53	27	57	0

CELE PROGRAMU

Celem głównym Programu jest: ***zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Płockim.***

Cele szczegółowe:

Cel 1: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

Cel 2: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie;

Cel 3: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;

Cel 4: zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

OBSZARY, KIERUNKI, DZIAŁANIA ORAZ WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU

Obszar 1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Kierunki działań	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy w rodzinie	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze powiatu	Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Płocku	I kwartał 2021	Liczba opracowanych diagnoz
2.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie	Aktywne włączanie się w ogólnopolskie kampanie dotyczące przemocy w rodzinie	Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Płocku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku, ośrodki pomocy społecznej, szkoły i placówki działające w systemie oświaty, media	2021	Liczba ogólnopolskich kampanii społecznych
		Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie, usprawiedliwiające jej stosowanie; opisują mechanizmy przemocy w rodzinie oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno – kulturowe uwarunkowania; promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę; promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc	Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Płocku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku, szkoły i placówki działające w systemie oświaty, organizacje pozarządowe, lokalne media	październik – listopad 2021	Liczba lokalnych kampanii społecznych
		Współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w	Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Płocku, Powiatowa Poradnia Psychologiczno –	styczeń – listopad 2021	Liczba zrealizowanych działań Liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących

		ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe	Pedagogiczna w Płocku, ośrodki pomocy społecznej, Komenda Miejska Policji w Płocku, szkoły i placówki działające w systemie oświaty		przeciwdziałania przemocy w rodzinie
--	--	---	---	--	--------------------------------------

Obszar 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Lp.	Kierunki działań	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Płocku, Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Płocku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku	kwiecień – grudzień 2021	Liczba opracowanych materiałów informacyjnych
		Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie	Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Płocku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku	styczeń – grudzień 2021	Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie uczestniczących w działaniach indywidualnych Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie uczestniczących w działaniach grupowych
2.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	Prowadzenie poradnictwa prawnego	Punkty Nieodpłatnej Pomocy Prawnej prowadzone przez Powiat Płocki oraz organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku	styczeń – grudzień 2021	Liczba osób objętych pomocą
		Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i rodzinnego	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Płocku	styczeń – grudzień 2021	Liczba osób objętych pomocą
		Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej	ośrodki pomocy społecznej	styczeń – grudzień 2021	Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z pomocy

					Liczba ośrodków interwencji kryzysowej
		Udzielanie telefonicznego wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku	styczeń – grudzień 2021	Liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy w rodzinie Liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji
		Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	ośrodki pomocy społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku, rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo – wychowawcze	styczeń – grudzień 2021	Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie
3.	Monitoring działań pomocowych	Monitoring pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą	ośrodki pomocy społecznej, Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Płocku	styczeń – grudzień 2021	Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” z uwagi na brak zasadności podejmowania działań

Obszar 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Lp.	Kierunki działań	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Tworzenie i rozszerzanie oferty oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe; a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy między tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji	Ewidencjonowanie instytucji rządowych, samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc w rodzinie,	Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Płocku	styczeń – grudzień 2021	Aktualizowanie na stronie internetowej powiatu płockiego informatora zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie wraz ze wskazaniem zakresu oddziaływań wobec sprawców przemocy w rodzinie
		Przesyłanie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z powiatu Przesowi Sądu Rejonowego w Płocku, Prokuratorowi Rejonowemu w Płocku, Komendantowi Miejskiemu Policji w Płocku, Komendantowi Wojskowej Komendy Uzupełnień w Płocku oraz Gminom Powiatu Płockiego	Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Płocku	do 30 stycznia 2021 do 31 lipca 2021	Przekazanie wymienionym podmiotom aktualnego informatora zawierającego bazy teleadresowe w wersji elektronicznej

Obszar 4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Kierunki działań	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych w zakresie przeciwdziałania	Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Płocku, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Płocku, ośrodki pomocy społecznej	2021	Liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych Liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania

		przemocy w rodzinie	organizacje pozarządowe, Komenda Miejska Policji w Płocku		przemocy w rodzinie
--	--	------------------------	--	--	------------------------

REALIZATORZY

Realizatorem Programu będzie Starostwo Powiatowe w Płocku (Wydział Edukacji, Kultury i Spraw Społecznych). Partnerzy to:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku,
2. ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu płockiego,
3. Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Płocku,
4. szkoły i placówki działające w systemie oświaty,
5. organizacje pozarządowe,
6. Komenda Miejska Policji w Płocku,
7. rodziny zastępcze,
8. placówki opiekuńczo – wychowawcze,
9. media.

ADRESACI

Program skierowany jest do ogółu mieszkańców Powiatu Płockiego, a w szczególności do:

- osób i rodzin dotkniętych i zagrożonych przemocą w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- osób stosujących przemoc w rodzinie,
- pracowników instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

W 2021r. Samorząd Powiatu Płockiego zabezpieczył na realizację Programu 10.000,00 zł.

MONITORING I EWALUACJA

Istotą efektywności funkcjonowania Programu jest realizacja działań w zakresie, formie i stopniu dostosowanym do potrzeb społeczności lokalnej. Pozwoli na to systematyczne prowadzenie jego monitoringu. Program będzie monitorowany w celu sprawdzenia czy działania ujęte w Programie są realizowane oraz czy są realizowane w ustalonych terminach.

Porównanie informacji, danych na temat postępów realizacji Programu z harmonogramem pozwoli na rejestrację bezpośrednich rezultatów prowadzonych działań oraz na zweryfikowanie tempa i kierunku realizacji założonych celów.

Informacje te będą przedkładane Zarządowi Powiatu w Płocku po zakończeniu roku budżetowego.

Dla zbadania efektów Programu przeprowadzona zostanie ewaluacja.

Ewaluacja będzie przebiegała w oparciu o analizę i interpretację zebranych danych własnych oraz danych pozyskanych od współpracujących instytucji pomocowych i będzie przeprowadzona pod kątem niżej wymienionych kryteriów:

1. trafności – stopnia dostosowania Programu do potrzeb osób, które zostały nim objęte;
2. użyteczności – stopnia przydatności Programu do odbiorców;
3. skuteczności – stopnia osiągnięcia zaplanowanych celów;
4. efektywności – sprawności działań podejmowanych w toku realizacji Programu;
5. trwałości – stopnia, w jakim korzyści odniesione przez uczestników Programu będą miały szerszy wpływ na ich otoczenie.

Program stanowi dokument otwarty. Wobec tego, można go modyfikować wraz ze zmieniającymi się potrzebami, przepisami prawnymi oraz środkami finansowymi.

MIEJSCE I CZAS REALIZACJI

Programem zostanie objęty teren Powiatu Płockiego, w skład którego wchodzi 15 gmin. Działania będą miały charakter ciągły i będą realizowane w 2021 roku.

PRZEWIDYWANE EFEKTY

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą przez:

1. podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
2. rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób i rodzin zagrożonych bądź doświadczających przemocy,

4. zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy,
5. podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób ją stosujących.

Przewodniczący Rady

/-/ Lech Dąbrowski